

طرح دوره درس مجازی

نام درس: برنامه ریزی درسی

گروه آموزش پزشکی

مدرس: دکتر نیکو یمانی

تعداد فراغیران: ۳	پیش نیاز: ندارد	مشخصات کلی
زمان تشکیل کلاس: دو شنبه	گروه مخاطب: دانشجویان PhD آموزش پزشکی ورودی ۹۹	عنوان درس: برنامه ریزی درسی
مکان تشکیل کلاس: مجازی		تعداد واحد: ۱۱/۵ واحد نظری + ۰/۵ واحد عملی)
		نوع واحد: نظری - عملی

مقدمه:

برنامه ریزی درسی به عنوان قلب نظام تعلیم و تربیت بوده و به عنوان ابزاری در جهت تحقق اهداف آموزش مورد توجه قرار دارد. آموزش‌های مبتنی بر برنامه‌ریزی و طراحی برنامه درسی در مجموع، اقدامات آموزشی را با تفکر، تصمیم‌گیری، آینده‌نگری و حل مشکل، و مبتنی بر اصول و روش‌های علمی همراه می‌سازد. همچنین کلیه فعالیت‌ها را در مسیر اهداف از پیش تعیین شده سوق می‌دهد و نهایتاً انجام صحیح آن موجب افزایش اثربخشی و کارآیی آموزش خواهد شد. از این رو، هر گونه آموزشی هنگامی موفق خواهد بود که هدف یا اهداف آموزشی مشخص و مطلوبی را دنبال کند و مبتنی بر اصول، فنون و مهارت‌های برنامه ریزی درسی باشد.

درس برنامه ریزی درسی به عنوان درس جبرانی برای دانشجویان دکتری، با هدف آشنایی آنان با اصول و مفاهیم برنامه ریزی درسی تنظیم و طراحی شده است. در این درس فراغیران با تعاریف برنامه درسی و برنامه ریزی درسی، تمایز برنامه‌ریزی درسی از برنامه ریزی آموزشی، نیازسنجی و تدوین اهداف، انتخاب و سازماندهی محتوا، اجرای برنامه درسی و ارزشیابی آن به عنوان گامهای اصلی برنامه ریزی درسی آشنا خواهند شد. همچنین انتظار می‌رود فراغیران با گذراندن این درس مهارت لازم برای نقد یک برنامه درسی و تدوین آن را کسب نمایند.

هدف کلی:

آشنایی با مفاهیم و اصول برنامه ریزی درسی و کسب مهارت در طراحی و نقد یک برنامه درسی

اهداف اختصاصی:

پس از پایان این درس انتظار می‌رود که فراغیر:

۱- مفاهیم برنامه ریزی درسی و برنامه ریزی آموزشی را با ذکر تفاوت و ارتباط بین آنها بیان نماید.

۲- اهمیت و ضرورت برنامه ریزی درسی را درک کند.

۳- محسن و معایب نظام ها برنامه ریزی متمرکز و غیر متمرکز را تحلیل نماید.

۴- مراحل برنامه ریزی درسی را نام ببرد.

۵- برای یک درس مشخص چارچوب نیاز سنجی طراحی نماید.

- ۶- فنون نیازسنجی را شرح داده و برای نیاز سنجی یک درس، یک فن مناسب را انتخاب و تشریح نماید.
- ۷- منابع تعیین اهداف آموزشی را نام برد و نقش هر کدام در تدوین اهداف آموزشی را توضیح دهد.
- ۸- نمونه‌ای از اهداف کلی، جزئی و رفتاری برای یک درس مشخص تدوین نماید.
- ۹- اهداف آموزشی را در حیطه‌های مختلف شناختی، عاطفی و روانی حرکتی دسته بندی نماید.
- ۱۰- اصول انتخاب و سازماندهی محتوا در برنامه ریزی درسی را با ذکر مثال توضیح دهد.
- ۱۱- اصول انتخاب روش‌های تدریس در برنامه ریزی درسی را برشمارد.
- ۱۲- الزامات و موانع اجرای برنامه درسی را توضیح دهد و مثال بزند.
- ۱۳- بتواند یک کوریکولوم با توجه به اصولی که یادگرفته، طراحی کند.
- ۱۴- اهمیت ارزشیابی برنامه درسی را درک کند.
- ۱۵- بتواند فعالانه و به طور موثر ارتباط برقرار کرده و در بحث‌های کلاسی مشارکت نماید.

اطلاعات مدرس:

دکتر نیکو یمانی - دانشیار گروه آموزش پزشکی

محل دفتر: طبقه سوم مدیریت مطالعات و توسعه آموزشی - اتاق ۳۰۸

تلفن دفتر: ۰۵۰-۳۳۹۲۷

e-mail: yamani@edc.mui.ac.ir

ساعات حضور در دفتر برای پاسخگویی به دانشجویان: روزهای شنبه ۱۰-۸ و چهارشنبه ۱۰-۱۲

جدول جلسات

شماره جلسه	موضوع	تاریخ جلسه	کلاس آنلاین یا آفلاین	منبع (مورد تأکید)
۱	مقدمه‌ای بر برنامه ریزی درسی (تعیین سرفصل‌های درس، روش ارائه، روش ارزشیابی)	۹۹/۱۱/۶	آنلاین	
۲	حوزه مفهومی برنامه درسی	۹۹/۱۱/۱۳	آنلاین	دکتر مهرمحمدی، دکتر فتحی، کرن
۳	اصول کلی نیازسنجی در برنامه ریزی درسی	۹۹/۱۱/۲۰	آفلاین	دیوید کرن
۴	تکنیک‌ها و الگوهای نیازسنجی	۹۹/۱۱/۲۷	آفلاین	دکتر فتحی

۵	تعیین اهداف در برنامه ریزی درسی: اهداف کلی و رفتاری	۹۹/۱۲/۴	آفلاین	زبیر امین /
۶	طبقه بندی اهداف	۹۹/۱۲/۱۱	آفلاین	زبیر امین / دکتر سیف
۷	انتخاب و سازماندهی محتوا	۹۹/۱۲/۱۸	آفلاین	میرزابیگی / کرن
۸	انتخاب روشهای تدریس	۹۹/۱۲/۲۵	آفلاین	دیوید کرن
۹	اجرای برنامه درسی curriculum implementation	۰۰/۱/۱۶	آنلاین	دیوید کرن
۱۰	الگوهای برنامه ریزی درسی	۰۰/۱/۲۳	آنلاین	دکتر فتحی
۱۱	ادغام در برنامه ریزی درسی	۰۰/۱/۳۰	آنلاین	هاردن / دکتر مهرمحمدی
۱۲	استراتژیهای SPICES	۰۰/۲/۶	دانشجو / آنلاین	هاردن
۱۳	Educational Environment	۰۰/۲/۱۳	دانشجو / آنلاین	مقاله BMJ
۱۴	Inter-professional education	۰۰/۲/۲۰	دانشجو / آنلاین	BEME - هاردن
۱۵	تدوین طرح دوره و طرح درس	۰۰/۲/۲۷	آنلاین / آفلاین	دکتر میرزابیگی / دکتر فتحی

تکالیف و مسئولیت‌های فراگیران:

- تبعیت از قوانین کلاس
- مطالعه قبلی راجع به موضوعات و اهداف مورد نظر درس
- شرکت در بحث‌های کلاسی
- ارائه مطالب محول شده در طول جلسات
- نقد برنامه درسی تعیین شده
- مشارکت در تدوین یک برنامه درسی
- شرکت در امتحان پایانی

روش ارائه بخش نظری: سخنرانی - ایفای نقش - بحث گروهی - پرسش و پاسخ - کار در گروه کوچک
 روش ارائه بخش عملی: تدوین یک برنامه درسی برای یک موضوع مشخص (دوره کوتاه مدت)
 به ازای هر ۳ یا ۴ جلسه آفلاین یک جلسه آنلاین بحث و گفتگو برگزار می‌شود.

نحوه ارزشیابی: فعالیت‌های کلاسی، پروژه، آزمون

نحوه نمره دهی

۱ (نمره)	حضور فعال دانشجو و ارزشیابی مشارکت دانشجو	۱
----------	---	---

۲	ارائه مباحث تعیین شده در کلاس	۲
۲	نقد برنامه درسی و نقد طرح دوره	۳
۷	تدوین برنامه نیازسنگی / مشارکت در تدوین کوریکولوم	۴
۸	آزمون پایانی	۵

سیاست ها، و قوانین درس:

- حضور مرتب، به موقع و بدون غیبت در کلاس درس
- شرکت در مباحث کلاس و تشریک مساعی در مطالب درسی و علمی
- شرکت در جلسات امتحان
- در صورت غیبت بیش از حد وغیر مجاز نمره درس صفر خواهد بود.
- رعایت کلیه شیوه‌نامات اخلاقی (نظیر خاموش بودن تلفن همراه در کلاس درس و ....) ضروری است .
- حضور دانشجو در کلاس درس ،قبل از حضور استاد و عدم ترک کلاس تا پایان وقت آن ضروری است .
- استفاده از مواد خوراکی و نوشیدنی در سر کلاس بلا مانع است.

منابع:

منابع درس

- اصول و مفاهیم برنامه ریزی درسی دکتر کورش فتحی واجارگاه
- برنامه ریزی درسی و طرح درس دکتر علی میرزابیگی
- نیازسنگی آموزشی الگوها و فنون دکتر کورش فتحی واجارگاه
- اندازه گیری، سنجش و ارزشیابی آموزشی دکتر سیف
- Curriculum Development for Medical Education, David E. Kern.
- A Practical Guide for MEDICAL TEACHERS, Harden.
- Basics in Medical Education, Znbair Amin.